

ДОКЛАД

№2/21.12.2021 г.

за извършен вътрешен одит

Код документа:	ЦКАДО/ДВО_ПО-02_ГПВО-07_21
Период на одита:	21 декември 2021 г.
Място на одита:	СА „Д. А. Ценов” – Свищов
Критерии за одит:	• стандарти ESG • приложимите вътрешни и външни нормативни документи • изискванията на НАОА • утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена • изисквания от стандарт ISO 9001:2015
Одитен екип:	1. Доц. д-р Л. Илиева – водещ одитор 2. Гл. ас. д-р Юрий Кузнецов – одитор 3. Антоанета Христова - одитор

Докладът е изготвен
от:

доц. д-р Любка Илиева –
водещ одитор

Директор ЦКАДО

(подпис)

Докладът е
представен на и
приет от:

доц. д-р Искра Пантелеева
Заместник-ректор "Учебна
дейност и акредитация"

(подпис)

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Настоящият доклад е изготвен на основание на Годишен план за вътрешните одити в СА „Д. А. Ценов” - ЦКАДО/ГПВО-07_21, организирани съгласно ISO 9001:2015, „Управление на риска” и елемент „Управление на документи и записи”.

Докладът съдържа оценка на процесите свързани с управление на учебната дейност в ОКС „бакалавър“ в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ в редовна, задочна и дистанционна форма на обучение и тяхното съответствие с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове. Одитът се проведе чрез фактическа оценка на качеството на обучението в ОКС „бакалавър“ в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ в редовна, задочна и дистанционна форма, адекватността на учебните ресурси, учебната документация и учебните дейности в обучението и администрирането на учебния процес.

Процесният одит обхваща оценка на съответствието на процес „Управление на учебната дейност“ за обучение в бакалавърските специалности в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ с:

- стандарти ESG;
- приложимите вътрешни и външни нормативни документи;
- изискванията за програмна акредитация на НАОА
- утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена
- изисквания от стандарт ISO 9001:2015.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

1. Увод

На основа Годишния план за вътрешни одити на СУК (ЦКАДО/ГПВО-07/2021) и План за одит (ЦКАДО/ПО-01/2021) са проведени срещи на одиторите с представители на одитираните звена, съгласно Заповед №1103/17.12.2021г. на Ректора на СА.

Обучението в Академията се извършва съгласно разпоредбите на чл. 21 и чл. 42 от Закона за висшето образование (изм. и доп. ДВ, бр. 17 от 25.02.2020 г.) и Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ПМС № 162, ДВ, бр. 76/2002 год.).

При институционалната акредитация на Стопанска академия, съгласно Решение на НАОА от 16.11.2017 г., е получена оценка от 8,98, а с Решение от 22.05.2019 г. е получена програмна акредитация на ПН 3.8 Икономика с оценка 9,35 и с Решение от 25.03.2020 г. е получена програмна акредитация на ПН 3.7 Администрация и управление с оценка 9,27. Тези високи оценки от НАОА и Експертните комисии са не само атестат за качество на обучението в СА „Д. А. Ценов“, но и й дават право да извършва обучение в ОКС „бакалавър“ след придобито средно образование по 18 специалности от професионалните направления 3.8 Икономика и 3 специалности в направление 3.7 Администрация и управление.

Обучението се извършва при условия, определени в Правилник за дейността на СА „Д. А. Ценов“, в Правилника за организация на учебния процес в СА „Д. А. Ценов“ (ПОУПСА), в Правилника за прием на студенти в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и специализанти и с договор между студентите и Академията.

Обучението за придобиване на ОКС „бакалавър“ се осъществява в редовна и задочна форма, финансирано от държавата, със заплащане на семестриална такса, утвърдена от Министерския съвет и АС, и срещу заплащане от обучаемите в редовна, задочна и дистанционна форма по специалности в областта на професионалните направления 3.8. Икономика и 3.7. Администрация и управление. Дистанционната форма на обучение е равнопоставена на редовната форма на обучение по отношение на съдържанието на учебния план, изисквания брой кредити за съответната специалност, дипломата за завършена образователно-квалификационна степен и професионалната квалификация.

2. Цел, задачи и технология на одита

Цел на одита: оценка на дейностите, свързани с управлението и поддържането на качеството на обучение в ОКС „бакалавър“ в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ и тяхното съответствие с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове.

Задачите на одита са дефинирани така:

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

- проверка на учебните ресурси, учебната документация, учебните дейности и администрирането на обучението в ОКС „бакалавър“;
- проверка на съответствието на управлението на учебната дейност в ОКС „бакалавър“ в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове.
- проверка на съответствието със стандарти ESG и изискванията на НАОА
- проверка на съответствието с утвърдените документи от системата за управление на качеството на СА „Д. А. Ценов“, касаещи проверяваните звена.

Технологията на процесния одит включва анализ и преценка на **степента на съответствие** на обучението в ОКС „бакалавър“ в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“ с действащите правила и процедури по вътрешните и външните нормативни актове. В извадката бяха включени всички акредитирани специалности в ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление“, по които Стопанска академия провежда обучение, Отдел "Отдел "Бакалавърско и магистърско обучение", Фронт офис "Обслужване на студенти", Секретариат „Факултети“, Център за дистанционно обучение.

Оценката на качеството на обучение е извършена въз основа на събиране на първична информация за администрацията, обслужването, организацията и управлението на обучението в ОКС „бакалавър“.

3. Констатации от одита

3.1. Общи констатации

Учебният процес в ОКС „бакалавър“ се провежда по учебна документация за всяка специалност, която включва квалификационни характеристики по степени, учебен план, учебни програми на изучаваните дисциплини и ежегоден график на учебния процес.

Учебният план за всяка специалност, по професионални направления, включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини. Правилата за организация на учебния процес осигуряват за всеки студент възможности за избор на учебни дисциплини в рамките на утвърдения учебен план.

Учебното съдържание по всяка дисциплина се организира в относително обособени части в учебната програма. Обучението по всяка специалност в ОКС „бакалавър“ завършва с държавен изпит. Държавният изпит се провежда съгласно държавните изисквания за дипломиране пред държавна комисия от хабилитирани преподаватели. В комисията участват и външни за Академията лица, включително и представители на работодателите.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

В СА „Д. А. Ценов“ периодично се преглеждат и оценяват учебните планове и програми, по които се провежда обучение, като по този начин се гарантира, че те постигат определените цели и отговорят на нуждите на студентите и икономическите и социалните потребности на обществото. Процесът на актуализация на учебните планове се осъществява след приключване на всеки 4-годишен цикъл на обучение в ОКС „бакалавър“, с последващо актуализиране на учебните планове в ОКС „магистър“. Учебната документация в частта на учебни планове и квалификационни характеристики се приема последователно на Катедрен съвет, Факултетен съвет по качеството и Факултетен съвет, и се утвърждава от Академичен съвет. Приемането на учебните програми се извършва на Катедрен съвет, Факултетен съвет по качеството и Факултетен съвет. Промяната се прави съгласно изискванията на приетите от Академичния съвет **Вътрешни правила за разработване, оценяване, актуализиране и одобряване на учебната документация в ОКС „бакалавър“, ОКС „магистър“ и ОНС „доктор“** (чл. 12), като най-малко веднъж в годината на заседание на катедрения съвет се извършва преглед и анализ на учебните програми, администрирани от съответната катедра, и се обсъжда необходимостта от тяхното актуализиране.

При прегледа учебните планове и програми се оценяват от гледна точка на: отразяването на най-новите изследвания и постижения в областта на науката; променящите се потребности на обществото и изискванията на потребителите на кадри; натовареността и развитието на студентите; ефективността на процедурите за оценяване на студентите; очакванията, потребностите и удовлетвореността на студентите по отношение на програмата; съвместимостта им с учебната документация от европейското пространство на висшето образование.

Учебните планове и програми се актуализират при промяна на нормативна база, трансфер на резултати от научни изследвания на преподавателите, направени препоръки от външни заинтересовани страни, въз основа на резултати от проучванията на клиентската удовлетвореност, изразените становища и предложения по време на провеждани тематични кръгли маси, конференции и други методични мероприятия.

През 2020 г. е реализиран последният цикъл на актуализация на учебната документация в ОКС „бакалавър“ (Решение на АС №7/22.07.2020 г.) – за всички специалности, по които се обучават студенти в СА. Последната промяна в учебните програми е направена с приемането на новите учебни планове **за всички специалности в ОКС „бакалавър“** (Протоколи от ФС на ф-т „Стопанска отчетност“ – №1/10.09.2020 г., ф-т „Мениджмънт и маркетинг“ – №1/10.09.2020 г., ф-т „Производствен и търговски бизнес“ – №1/11.09.2020 г. и ф-т „Финанси“ – №1/11.09.2020 г.). Процесът на актуализиране на учебната документация, в частта ѝ – учебни програми, е с много по-къс времеви цикъл. Ежегодно на Катедрен съвет академичният състав на катедрата обсъжда с представители на практиката необходимостта от промени в лекционните курсове и практическите ангажименти на студентите, което представлява много по-интензивен комуникационен модел на връзка между висшето училище и бизнеса/институциите.

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ“

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Обучението на студентите по всяка специалност в ОКС „бакалавър“ завършва с държавен изпит. Членовете на изпитните комисии се определят и оповестяват предварително със заповед на Ректора. В Правилника за организацията на учебния процес в СА „Д. А. Ценов“ (чл. 66, ал. 6 и чл. 69) е регламентирано включването в състава на изпитните комисии на изявени специалисти и представители на работодателите от съответната професионална област. Делът на Държавните изпитни комисии и на Комисиите за защита на дипломни работи, в които участват представители от практиката, на ниво степени на обучение и на ниво висше училище е 100%.

СА „Д. А. Ценов“ непрекъснато усъвършенства средата за обучение на студенти, докторанти и специализанти, като се стреми да прилага своевременно нови IT решения в рамките на учебния процес. Разработената система за дистанционно обучение dl.uni-svishtov.bg (базирана на Moodle) в СА „Д. А. Ценов“ се използва за провеждането на ефективен учебен процес със студентите в дистанционна форма на обучение в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“. През 2020 г., поради наложените общодържавни мерки за преминаване към обучение в електронна среда, бе разширен обхватът на обучаемите с достъп до ресурсите в Платформата, като бе предоставен достъп и на студентите обучавани в ОКС „бакалавър“ и ОКС „магистър“ в редовна и задочна форма на обучение. През същата година Платформа за дистанционно обучение бе надградена посредством инкорпорирането на нови функционалности и разширяване на предлаганите Интернет технологични решения – предоставиха се допълнителни възможности за веб-базирана видеоконферентна връзка за провеждането на лекции, семинарни занятия, регулярни консултации, мини учебни и научни студентски форуми.

Използваните електронни платформи и други съвременни образователни технологии, както за обучение, така и за оценяване и контрол на резултатите от него, през периода 01.10.2020 г. – 01.10.2021 г. са надградени. За тази цел бе добавена системата за видеоконференции BigBlueButton, интегрирана със системата за дистанционно обучение dl.uni-svishtov.bg на СА „Д. А. Ценов“. В резултат на извършеното надграждане на съществуваща система за дистанционно обучение, СА „Д. А. Ценов“ бе сред първите университети в България, които успешно преминаха към електронно дистанционно обучение и провеждане на изпити в условията на COVID-19 пандемията.

Атестирането на членовете на академичния състав е извършено в съответствие със ЗВО, ЗРАС, чл. 112 от Правилника за дейността на Стопанската академия и приетите Вътрешни правила и Методика за атестиране членовете на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“. За периода февруари 2021 г. – януари 2022 г. ЦКАДО администрира дейността по атестиране на общо 42 преподаватели, в т.ч.: хабилитирани преподаватели – 20; нехабилитирани преподаватели – 22. При атестирането 79% от преподавателите са получили максимална оценка - Мн. добра, а 21% - Добра. Няма преподаватели с Задоволителна и Незадоволителна оценка.

За учебната 2020/2021 година е проведено проучване на удовлетвореността на студентите от обучението в специалността във всички специалности, предлагани в СА

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”

ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

„Д. А. Ценов”, като са обработени общо 273 анкети. Оценката на удовлетвореността на студентите е структурирана в четири области: учебен план, учебно съдържание и начин на преподаване, организация на обучението и резултати от обучението. През учебната 2020/2021 г. е проучена и удовлетвореността на студентите от академичната среда, като са обработени 148. Обобщените резултати от проучването са показали висока степен на удовлетвореност на студентите от организацията, осъществяването и управлението на учебния процес в ОКС „бакалавър“.

В резултат на одита се установи, че е катедрите осигуряват равномерно и на високо равнище на обучение на студентите от ОКС „бакалавър“, подходяща среда и условия за ползване на материалната база на СА.

Дейностите по разработване на учебните графици, управление на учебната натовареност на академичния състав и управление на аудиторния фонд за осъществяване на учебния процес в Академията се администрира от отдел „Бакалавърско и магистърско обучение“. При одита се установи ефикасно разработване на учебните графици, управление на учебната натовареност на академичния състав и управление на аудиторния фонд от отдел „Бакалавърско и магистърско обучение“.

Дейностите по управлението и контрола на студентското състояние за ОКС „бакалавър“ се администрират от фронт-офис „Обслужване на студенти” и офис „Секретариат факултети“. При одита се установи поддържане на документирана информация за обучението на всеки един студент от Фронт офис "Обслужване на студенти".

Поддържа се връзка между катедрите администриращи специалностите и студентите посредством тютори, които подпомагат студентите за тяхната адаптация и при решаването на административни казуси по време на обучението им.

3.2. Конкретни констатации

Одитирано звено	Положителни констатации	Препоръки и възможности за подобряване
Фронт офис "Обслужване на студенти".	• Поддържат се досиета на всички обучавани студенти, съгласно изискванията на вътрешните правилници и националните нормативни документи. • Поддържа се Архив за досиетата на приключилите обучението си студенти. • Използва се и се поддържа Система за управление на студентските досиета	няма

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”
ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА
ОБУЧЕНИЕТО

Офис „Секретариат факултети”	• Поддържат се актуалната учебна документация за специалностите в ОКС „бакалавър“ – учебни планове, квалификационни характеристики, учебни програми.	няма
Отдел „Бакалавърско и магистърско обучение“	• Разработват се учебните графици. • Управлява се учебната натовареност на академичния състав. • Ефикасно се управлява аудиторния фонд за осъществяване на учебния процес на СА	няма
Център за дистанционно обучение	• Осигуряват организацията на дистанционно провеждане на учебния процес • Осъществяват контрол върху осигуреността с учебни ресурси	няма
Катедра "Бизнес информатика", Катедра "Маркетинг", Катедра "Международни икономически отношения," Катедра "Мениджмънт", Катедра "Стратегическо планиране", Катедра "Аграрна икономика", Катедра "Икономика и управление на туризма", Катедра "Индустриален бизнес и	• Разработват и съхраняват учебни планове, квалификационни характеристики, учебни програми. • Ежегодно разглеждат учебното съдържание на учебните програми, обсъждат го и при необходимост го актуализират. • Поддържат квалификацията на академичния състав на катедрата, обезпечаваща обучението на студентите в ОКС „бакалавър“.	няма

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ”
ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА
ОБУЧЕНИЕТО

предприемачество", Катедра "Търговски бизнес", Катедра "Контрол и анализ на стопанската дейност", Катедра "Статистика и приложна математика", Катедра "Счетоводна отчетност", Катедра "Застраховане и социално дело", Катедра "Обща теория на икономиката", Катедра "Финанси и кредит"		
--	--	--

4. Заключение от одита

От извършените дейности по одита и направените оценки могат да бъдат формулирани следните **общии изводи**:

Първо, организацията е създала, внедрила, поддържа и непрекъснато подобрява своята СУК като е очертала необходимите процеси и техните взаимодействия, в съответствие с изискванията на действащите вътрешни и външни обстоятелства, в това число националните и вътрешните нормативни документи и изискванията на НАОА за програмна акредитация на развиваните специалности в направления ПН 3.8 „Икономика“ и ПН 3.7 „Администрация и управление.

Второ, висшето ръководство и обучаващите катедри определят и разбират нуждите и очакванията на обучаемите, наблюдават тяхната удовлетвореност и образователен процес. Идентифицирани са и се вземат мерки за справяне с рисковете, които могат да повлияят върху съответствието на образователните продукти с нормативните изисквания.

Трето, Стопанска академия е осигурила необходимите човешки, инфраструктурни ресурси и подходяща среда за качествено обучение ОКС „бакалавър“.

Четвърто, разработени са процедури по планиране на прием в ОКС „бакалавър“, определени са изискванията към образователния продукт, предвидени са мерки за наблюдение, измерване, анализ и оценяване на продукта, организиран е ефективен

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А. ЦЕНОВ” ЦЕНТЪР ЗА КАЧЕСТВО, АКРЕДИТАЦИЯ И ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

процес за обмяна на информация със заинтересованите страни, предвидени са мерки за управление на несъответстващия продукт. За всички процедури се води документирана информация и се съхраняват записи от всички дейности, свързани с качеството на учебния процес в ОКС „бакалавър“.

Пето, Стопанска академия е предприела мерки за подобряване на ефективността и ефикасността от действието на СУК, създала е съответните писмени процедури за наблюдение, измерване и анализ на учебния процес за обучение в в ОКС „бакалавър“ и постоянно предприема мерки за подобряване качеството на обучението в специалностите, развивани в Стопанска академия.

При проведения одит **не са констатирани несъответствия** с действащата в страната и в Стопанска академия нормативна уредба, с елементите на стандарта ISO 9001:2015 и с критериите за програмна акредитация в съответствие с ESG.

Одитираните дейности и процеси показват ефикасно организиране, администриране и управление на учебния процес в ОКС „бакалавър“, спазване на нормативните изисквания и предвидените в Системата за управление на качеството в Стопанска академия принципи.